

ಶ್ರೀಃ
ಶ್ರೀಮತೇ ರಾಮಾನುಜಾಯ ನಮಃ
ಶ್ರೀಮತೇ ನಿಗಮಾಂತಮಹಾದೇಶಿಕಾಯ ನಮಃ
ಶ್ರೀಸೀತಾಲಕ್ಷ್ಮಣಭರತಶತ್ರುಘ್ನಹನುಮತ್ಸಮೇತ ಶ್ರೀರಾಮಚಂದ್ರ ಪರಬ್ರಹ್ಮಣೇ ನಮಃ

ಶ್ರೀಮದ್ರಾಮಾಯಣೇ ವಾಲ್ಮೀಕೀಯೇ ಆದಿಕಾವ್ಯೇ ಯುದ್ಧಕಾಂಡೇ

॥ ಚತುಃಷಷ್ಟಿತಮಃ ಸರ್ಗಃ ॥

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

ಶ್ರೀ ರಂಗರಾಮಾನುಜ ಮಹಾದೇಶಿಕನ್

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

ಶ್ರೀಃ
ಶ್ರೀಮತೇ ರಾಮಾನುಜಾಯ ನಮಃ
ಶ್ರೀಮತೇ ನಿಗಮಾಂತಮಹಾದೇಶಿಕಾಯ ನಮಃ
ಶ್ರೀಸೀತಾಲಕ್ಷ್ಮಣಭರತಶತ್ರುಘ್ನಹನುಮತ್ಸಮೇತ ಶ್ರೀರಾಮಚಂದ್ರ ಪರಬ್ರಹ್ಮಣೇ ನಮಃ

॥ ಚತುಃಷಷ್ಟಿತಮಃ ಸರ್ಗಃ ॥

ಕುಂಭಕರ್ಣಂ ಪ್ರತ್ಯಾಕ್ಷಿಪ್ಯ ಮಹೋದರೇಣ ಯುದ್ಧಂ
ವಿನೈವಾಭೀಷ್ಟವಸ್ತುನೋ ಲಾಭೋಪಾಯಸ್ಯ ಕಥನಂ

ತದುಕ್ತಮತಿಕಾಯಸ್ಯ ಬಲಿನೋ ಬಾಹುಶಾಲಿನಃ |
ಕುಂಭಕರ್ಣಸ್ಯ ವಚನಂ ಶ್ರುತ್ವೋವಾಚ ಮಹೋದರಃ || 6.64.1 ||

ಕುಂಭಕರ್ಣ ಕುಲೇ ಜಾತೋ ಧೃಷ್ಟಃ ಪ್ರಾಕೃತದರ್ಶನಃ |
ಅವಲಿಪ್ತೋ ನ ಶಕ್ನೋಷಿ ಕೃತ್ಯಂ ಸರ್ವತ್ರ ವೇದಿತುಂ || 6.64.2 ||

ನಹಿ ರಾಜಾ ನ ಜಾನೀತೇ ಕುಂಭಕರ್ಣ ನಯಾನಯೌ |
ತ್ವಂ ತು ಕೈಶೋರಕಾದ್ ಧೃಷ್ಟಃ ಕೇವಲಂ ವಕ್ತುಮಿಚ್ಛಸಿ || 6.64.3 ||

ಸ್ಥಾನಂ ವೃದ್ಧಿಂ ಚ ಹಾನಿಂ ಚ ದೇಶಕಾಲವಿಧಾನವಿತ್ |
ಆತ್ಮನಶ್ಚ ಪರೇಷಾಂ ಚ ಬುದ್ಧತೇ ರಾಕ್ಷಸರ್ಷಭಃ || 6.64.4 ||

ಯತ್ ತ್ವಶಕ್ಯಂ ಬಲವತಾ ವಕ್ತುಂ ಪ್ರಾಕೃತಬುದ್ಧಿನಾ |
ಅನುಪಾಸಿತವೃದ್ಧೇನ ಕಃ ಕುರ್ಯಾತ್ ತಾದೃಶಂ ಬುಧಃ || 6.64.5 ||

ಯಾಂಸ್ತು ಧರ್ಮಾರ್ಥಕಾಮಾಂಸ್ತ್ವಂ ಬ್ರವೀಷಿ ಪೃಥಗಾಶ್ರಯಾನ್ |
ಅವಬೋದ್ಧಂ ಸ್ವಭಾವೇನ ನಹಿ ಲಕ್ಷಣಮಸ್ತಿ ತಾನ್ || 6.64.6 ||

ಕರ್ಮ ಚೈವ ಹಿ ಸರ್ವೇಷಾಂ ಕಾರಣಾನಾಂ ಪ್ರಯೋಜನಂ |
ಶ್ರೇಯಃ ಪಾಪೀಯಸಾಂ ಚಾತ್ರ ಫಲಂ ಭವತಿ ಕರ್ಮಣಾಂ || 6.64.7 ||

ನಿಃಶ್ರೇಯಸಫಲಾವೇವ ಧರ್ಮಾರ್ಥಾವಿತರಾವಪಿ |
ಅಧರ್ಮಾನರ್ಥಯೋಃ ಪ್ರಾಪ್ತಂ ಫಲಂ ಚ ಪ್ರತ್ಯವಾಯಿಕಂ || 6.64.8 ||

ಐಹಲೌಕಿಕಪಾರಕ್ಯಂ ಕರ್ಮ ಪುಂಭಿರ್ನಿಷೇವ್ಯತೇ |
ಕರ್ಮಾಣ್ಯಪಿ ತು ಕಲ್ಯಾಣಿ ಲಭತೇ ಕಾಮಮಾಸ್ಥಿತಃ || 6.64.9 ||

ತತ್ರ ಕ್ಲೃಪ್ತಮಿದಂ ರಾಜ್ಞಾ ಹೃದಿ ಕಾರ್ಯಂ ಮತಂ ಚ ನಃ |
ಶತ್ರು ಹಿ ಸಾಹಸಂ ಯತ್ ತತ್ ಕಿಮಿವಾತ್ರಾಪನೀಯತೇ || 6.64.10 ||

ಏಕಸ್ಯೈವಾಭಿಯಾನೇ ತು ಹೇತುರ್ಯಃ ಪ್ರಾಹೃತಸ್ತ್ವಯಾ |
ತತ್ರಾಪ್ಯನುಪಪನ್ನಂ ತೇ ವಕ್ಷ್ಯಾಮಿ ಯದಸಾಧು ಚ || 6.64.11 ||

ಯೇನ ಪೂರ್ವಂ ಜನಸ್ಥಾನೇ ಬಹವೋಽತಿಬಲಾ ಹತಾಃ |
ರಾಕ್ಷಸಾ ರಾಘವಂ ತಂ ತ್ವಂ ಕಥಮೇಕೋ ಜಯಿಷ್ಯಸಿ || 6.64.12 ||

ಯೇ ಪೂರ್ವಂ ನಿರ್ಜಿತಾಸ್ತೇನ ಜನಸ್ಥಾನೇ ಮಹೌಜಸಃ |
ರಾಕ್ಷಸಾಂಸ್ತಾನ್ ಪುರೇ ಸರ್ವಾನ್ ಭೀತಾನದ್ಯ ನ ಪಶ್ಯಸಿ || 6.64.13 ||

ತಂ ಸಿಂಹಮಿವ ಸಂಕ್ರುದ್ಧಂ ರಾಮಂ ದಶರಥಾತ್ಮಜಂ |
ಸರ್ಪಂ ಸುಪ್ತಮಹೋ ಬುದ್ಧ್ವಾ ಪ್ರಬೋಧಯಿತುಮಿಚ್ಛಸಿ || 6.64.14 ||

ಜ್ವಲಂತಂ ತೇಜಸಾ ನಿತ್ಯಂ ಕ್ರೋಧೇನ ಚ ದುರಾಸದಂ |
ಕಸ್ತಂ ಮೃತ್ಯುಮಿವಾಸಹ್ಯಮಾಸಾದಯಿತುಮರ್ಹತಿ || 6.64.15 ||

ಸಂಶಯಸ್ಥಮಿದಂ ಸರ್ವಂ ಶತ್ರೋಃ ಪ್ರತಿಸಮಾಸನೇ |
ಏಕಸ್ಯ ಗಮನಂ ತಾತ ನಹಿ ಮೇ ರೋಚತೇ ಭೃಶಂ || 6.64.16 ||

ಹೀನಾರ್ಥಸ್ತು ಸಮೃದ್ಧಾರ್ಥಂ ಕೋ ರಿಪುಂ ಪ್ರಾಕೃತಂ ಯಥಾ |
ನಿಶ್ಚಿತಂ ಜೀವಿತತ್ಯಾಗೇ ವಶಮಾನೇತುಮಿಚ್ಛತಿ || 6.64.17 ||

ಯಸ್ಯ ನಾಸ್ತಿ ಮನುಷ್ಯೇಷು ಸದೃಶೋ ರಾಕ್ಷಸೋತ್ತಮ |
ಕಥಮಾಶಂಸಸೇ ಯೋದ್ಧಂ ತುಲ್ಯೇನೇಂದ್ರವಿವಸ್ವತೋಃ || 6.64.18 ||

ಏವಮುಕ್ತ್ವಾ ತು ಸಂರಬ್ಧಂ ಕುಂಭಕರ್ಣಂ ಮಹೋದರಃ |
ಉವಾಚ ರಕ್ಷಸಾಂ ಮಧ್ಯೇ ರಾವಣಂ ಲೋಕರಾವಣಂ || 6.64.19 ||

ಲಬ್ಧ್ವಾ ಪುರಸ್ತಾದ್ ವೈದೇಹೀಂ ಕಿಮರ್ಥಂ ತ್ವಂ ವಿಲಂಬಸೇ |
ಯದೀಚ್ಛಸಿ ತದಾ ಸೀತಾ ವಶಗಾ ತೇ ಭವಿಷ್ಯತಿ || 6.64.20 ||

ದೃಷ್ಟಃ ಕಶ್ಚಿದುಪಾಯೋ ಮೇ ಸೀತೋಪಸ್ಥಾನಕಾರಕಃ |
ರುಚಿತಶ್ಚೇತ್ ಸ್ವಯಾ ಬುದ್ಧ್ಯಾ ರಾಕ್ಷಸೇಂದ್ರ ತತಃ ಶೃಣು || 6.64.21 ||

ಅಹಂ ದ್ವಿಜಿಹ್ವಃ ಸಂಹ್ರಾದೀ ಕುಂಭಕರ್ಣೋ ವಿತರ್ದನಃ |
ಪಂಚ ರಾಮವಧಾಯೈತೇ ನಿಯಾಂತೀತ್ಯವಘೋಷಯ || 6.64.22 ||

ತತೋ ಗತ್ವಾ ವಯಂ ಯುದ್ಧಂ ದಾಸ್ಯಾಮಸ್ತಸ್ಯ ಯತ್ನತಃ |
ಜೇಷ್ಯಾಮೋ ಯದಿ ತೇ ಶತ್ರುನ್ ನೋಪಾಯೈಃ ಕಾರ್ಯಮಸ್ತಿ ನಃ || 6.64.23 ||

ಅಥ ಜೀವತಿ ನಃ ಶತ್ರುವರ್ಯಂ ಚ ಕೃತಸಂಯುಗಾಃ |
ತತಃ ಸಮಭಿಪತ್ಸ್ಯಾಮೋ ಮನಸಾ ಯತ್ ಸಮೀಕ್ಷಿತಂ || 6.64.24 ||

ವಯಂ ಯುದ್ಧಾದಿಹೈಷ್ಯಾಮೋ ರುಧಿರೇಣ ಸಮುಕ್ಷಿತಾಃ |
ವಿದಾರ್ಯ ಸ್ವತನುಂ ಬಾಣೈ ರಾಮನಾಮಾಂಕಿತೈಃ ಶರೈಃ || 6.64.25 ||

ಭಕ್ಷಿತೋ ರಾಘವೋಽಸ್ಮಾಭಿರ್ಲಕ್ಷ್ಮಣಶ್ಚೇತಿ ವಾದಿನಃ |
ತತಃ ಪಾದೌ ಗ್ರಹೀಷ್ಯಾಮಸ್ತ್ವಂ ನಃ ಕಾಮಂ ಪ್ರಪೂರಯ || 6.64.26 ||

ತತೋಽವಘೋಷಯ ಪುರೇ ಗಜಸ್ಕಂಧೇನ ಪಾರ್ಥಿವ |
ಹತೋ ರಾಮಃ ಸಹ ಭ್ರಾತ್ರಾ ಸಸೈನ್ಯ ಇತಿ ಸರ್ವತಃ || 6.64.27 ||

ಪ್ರೀತೋ ನಾಮ ತತೋ ಭೂತ್ವಾ ಭೃತ್ಯಾನಾಂ ತ್ವಮರಿಂದಮ |
ಭೋಗಾಂಶ್ಚ ಪರಿವಾರಾಂಶ್ಚ ಕಾಮಾನ್ ವಸು ಚ ದಾಪಯ || 6.64.28 ||

ತತೋ ಮಾಲ್ಯಾನಿ ವಾಸಾಂಸಿ ವೀರಾಣಾಮನುಲೇಪನಂ |
ಪೇಯಂ ಚ ಬಹು ಯೋಧೇಭ್ಯಃ ಸ್ವಯಂ ಚ ಮುದಿತಃ ಪಿಬ || 6.64.29 ||

ತತೋಽಸ್ಮಿನ್ ಬಹುಲೀಭೂತೇ ಕೌಲೀನೇ ಸರ್ವತೋ ಗತೇ |
ಭಕ್ಷಿತಃ ಸಸುಹೃದ್ ರಾಮೋ ರಾಕ್ಷಸೈರಿತಿ ವಿಶ್ರುತೇ || 6.64.30 ||

ಪ್ರವಿಶ್ಯಾಶ್ವಾಸ್ಯ ಚಾಪಿ ತ್ವಂ ಸೀತಾಂ ರಹಸಿ ಸಾಂತ್ವಯನ್ |
ಧನಧಾನ್ಯೈಶ್ಚ ಕಾಮೈಶ್ಚ ರತ್ನೈಶ್ಚೈನಾಂ ಪ್ರಲೋಭಯ || 6.64.31 ||

ಅನಯೋಪಧಯಾ ರಾಜನ್ ಭೂಯಃ ಶೋಕಾನುಬಂಧಯಾ |
ಅಕಾಮಾ ತ್ವದ್ವಶಂ ಸೀತಾ ನಷ್ಟನಾಥಾ ಗಮಿಷ್ಯತಿ || 6.64.32 ||

ರಮಣೀಯಂ ಹಿ ಭರ್ತಾರಂ ವಿನಷ್ಟಮಧಿಗಮ್ಯ ಸಾ |
ನೈರಾಶ್ಯಾತ್ ಸ್ತ್ರೀಲಘುತ್ವಾಚ್ಚ ತ್ವದ್ವಶಂ ಪ್ರತಿಪತ್ಸ್ಯತೇ || 6.64.33 ||

ಸಾ ಪುರಾ ಸುಖಸಂವೃದ್ಧಾ ಸುಖಾರ್ಹಾ ದುಃಖಕರ್ಶಿತಾ |
ತ್ವಯ್ಯಧೀನಂ ಸುಖಂ ಜ್ಞಾತ್ವಾ ಸರ್ವಥೈವ ಗಮಿಷ್ಯತಿ || 6.64.34 ||

ಏತತ್ ಸುನೀತಂ ಮಮ ದರ್ಶನೇನ
ರಾಮಂ ಹಿ ದೃಷ್ಟ್ವೈವ ಭವೇದನರ್ಥಃ |
ಇಹೈವ ತೇ ಸೇತ್ಸ್ಯತಿ ಮೋತ್ಸುಕೋ ಭೂ -
ರ್ಮಹಾನಯುದ್ಧೇನ ಸುಖಸ್ಯ ಲಾಭಃ || 6.64.35 ||

ಅನಷ್ಟಸೈನ್ಯೋ ಹ್ಯನವಾಪ್ತಸಂಶಯೋ
ರಿಪುಂ ತ್ವಯುದ್ಧೇನ ಜಯಂಜನಾಧಿಪಃ |
ಯಶಶ್ಚ ಪುಣ್ಯಂ ಚ ಮಹಾನ್ಮಹೀಪತೇ
ಶ್ರಿಯಂ ಚ ಕೀರ್ತಿಂ ಚ ಚಿರಂ ಸಮಶ್ನುತೇ || 6.64.36 ||

|| ಇತ್ಯಾರ್ಷೇ ಶ್ರೀಮದ್ರಾಮಾಯಣೇ ವಾಲ್ಮೀಕೀಯೇ ಆದಿಕಾವ್ಯೇ ಯುದ್ಧಕಾಂಡೇ
ಚತುಃಷಷ್ಟಿತಮಃ ಸರ್ಗಃ ||